

Narodowe Forum Muzyki

Przestrzeń dla piękna

25

stycznia
środa
19:00

NFM, Sala Czerwona

Złota era Hollywood

Luna Voices:

Natalia Halicka
Monika Kuczera
Daria Stachowicz

7.1 TRIO z gościnnym udziałem Martyny Bulińskiej:

Olga Kwiatek – I skrzypce
Martyna Bulińska – II skrzypce
Ewa Hofman – altówka
Bożena Rodzeń-Jarosz – wiolonczela

Grzech Piotrowski – saksofon

Filip Torres – gitara basowa
Przemysław Jarosz – perkusja
Piotr Łukaszczyk – fortepian

Program:

Titina, Smile, Medley z filmu *Dzisiejsze czasy*
Falling in Love Again z filmu *Błękitny anioł*
I Wanna Be Loved by You z filmu *Pół żartem, pół serio*
Paradise z filmu *Na rozkaz kobiety*
Somewhere over the Rainbow z filmu *Czarnoksiężnik z Krainy Oz*
I'm an Occidental Woman z filmu *Klondike Annie*
Moon River z filmu *Śniadanie u Tiffany'ego*
Do, Do, Do z musicalu *Oh, Kay!*

***

Once upon a Dream z filmu *Śpiąca królewna*
Put a Blame on Mame z filmu *Gilda*
Where Is Your Heart (It's April Again) z filmu *Moulin Rouge!*
Night and Day z filmu *Wesofa rozwódka*
You're Driving Me Crazy z musicalu *Smiles*
The Hills Are Alive z filmu *Dźwięki Muzyki*
Let's Do the Copacabana z filmu *Copacabana*

Aranżacja: F. Torres, G. Piotrowski
[80']

Omówienie

Agata Adamczyk

Camera obscura, kinetoskop, nickelodeon, mutoskop czy skonstruowany w 1895 r. przez braci Lumière kinematograf to urządzenia, które towarzyszyły pierwszym chwilom istnienia kina. Początkowo uważano je za interesujące odkrycia techniczne i nie spodziewano się, że mogą w jakikolwiek sposób wpłynąć na zachodzące przemiany społeczne. A jednak! Jak czas pokazał, film odegrał olbrzymią rolę w kulturze masowej dzięki swojej sile manipulowania rzeczywistością. Do dziś jest nieodłącznym elementem życia i do dziś aktorów utożsamia się z postaciami, w które wcielają się na ekranie.

W epokę dźwiękową i zarazem muzyczną filmu wprowadziła widzów wytwórnia Warner Brothers, która w 1926 r. zorganizowała ponad trzygodzinny pokaz *Don Juana*. Obrazowi towarzyszył zsynchronizowany, ale nagrany jeszcze oddzielnie i bez partii dialogowych, dźwięk. Już częściowej synchronizacji, w 1927 r., poddano za to dialogi w *Śpiewaku jazzbandu* Alana Croslanda. Film ten odniósł oszałamiający sukces kasowy i został oficjalnie uznany za pierwszy film dźwiękowy w historii kina. Techniczna rewolucja zmusiła pozostałe wytwórnie do kosztownej wymiany wyposażenia i przyspieszenia pracy nad udźwiękowieniem innych produkcji. Przemiany te pociągnęły za sobą także ofiary – aktorów, których kariera się załamała, gdy na jaw wyszły ich braki: nieprzyjemna barwa głosu, nieumiejętność śpiewania, fatalna dykcja bądź nieznajomość języka kraju, gdzie pracowali.

Wprowadzenie dźwięku umożliwiło powstanie zupełnie nowych gatunków filmowych, takich jak niezwykle popularny musical, pełnometrażowe filmy animowane, komedie ślapstickowe charakteryzujące się mocno przerysowanymi postaciami przeżywającymi niebezpieczne i groteskowe przygody, gotycki horror, monster movie, filmy gangsterskie, western oraz filmy noir ze swoją skłonnością do mrocznych scen.

Tak wyglądały początki złotej ery Hollywood, o której mówimy w kontekście lat 1930–1950. To okres produkowania ponad 400 filmów rocznie – epoka rozkwitu niezwykle dochodowego biznesu, który skoncentrował się w wytwórniach, takich jak Warner Bros., 20th Century Fox, Paramount i Metro-Goldwyn-Mayer. Zatrudniano w nich setki producentów, reżyserów, scenarzystów, aktorów, kaskaderów, nauczycieli śpiewu, techników kina, specjalistów od wizerunku, którzy w umiejętny sposób dozwolili społeczeństwu informacje o życiu prywatnym gwiazd, ich fortunach, kłopotach, romansach i rozwodach.

Złota era Hollywood to także czas platynowych blondynek, ognistych brunetek, tajemniczych i niebezpiecznych *femmes fatales*, bezlitosnych, choć w głębi duszy wrażliwych twardzieli, kpiarzy, amantów, którzy z łatwością odrzucali kobiecie załoty. Największe gwiazdy ówczesnego kina przeszły do historii i do dziś istnieją w społecznej świadomości. Wśród nich znaleźli się: bracia Marx, Shirley Temple, Marilyn Monroe, Audrey Hepburn, Greta Garbo, Mae West, Judy Garland, Elizabeth Taylor, Bette Davis, Vivien Leigh, Jean Harlow, Katharine Hepburn, Ingrid Bergman, Ginger Rogers, Charlie Chaplin, Gregory Peck, Bing Crosby, Clark Gable, Spencer Tracy, James Stewart, Humphrey Bogart, Fred Astaire oraz Gene Kelly.

Dzisiejsze czasy (1936) to ostatni niemy film Chaplina, wyprodukowany przez wytwórnię Charles Chaplin Production. Mistrz ślapsticku łączy w nim trzy funkcje: reżysera, scenarzysty oraz kompozytora. *Dzisiejsze czasy* to słodko-gorzka satyra na życie społeczeństwa przemysłowego, przesiąknięta atmosferą niespokojnych lat 30., choć niepozbawiona też wątków mitosnych. Mimo że Chaplin w filmie *Dzisiejsze czasy* planował swój dialogowy debiut, to podczas realizacji szybko się zorientował, że gdy główny bohater Tramp przemówi, na zawsze straci swój niepowtarzalny charakter: „W tym rodzaju komedii, który ja robię, nie ma miejsca dla dialogu [...]. Dialog w moim mniemaniu zawsze spowalnia akcję, ponieważ akcja musi podporządkować się słowom”. Ostatecznie

jednak Chaplin zdecydował się na zastosowanie pewnych motywów dźwiękowych – nagrął samodzielnie efekty burczenia w brzuchu oraz wykonaną przez siebie piosenkę *Titina*. Na ekranie Chaplinowi towarzyszyła jego ówczesna żona – Paulette Goddard.

Błękitny anioł (1930) jest opowieścią o nauczycielu pruskiego gimnazjum, który zakochuje się w aktorce kabaretowej (Loli), a to uczucie doprowadza go do obłądzenia. *Błękitny anioł* był pierwszym z sześciu wspólnych filmów Marleny Dietrich i Josefa von Sternberga. Jest to też pierwsza duża rola niemieckiej aktorki, dzięki której zdobyła stawę za oceanem. Artystka swoją charyzmą przyćmiła na ekranie filmowego partnera do tego stopnia, że ten, w narastającej frustracji, próbował ją udusić podczas kręcenia jednej ze scen. Piosenka *Falling in Love Again* Friedricha Hollaendera stała się jednym ze sztandarowych przebojów artystki.

Pola Negri, czyli Apolonia Chałupiec, to polska aktorka, która na trwałe zapisała się w historii światowego kina. Była bohaterką skandali i jedną z najbogatszych kobiet mieszkających w Hollywood, romansowała z Chaplinem i Rudolfem Valentino. Wprowadzenie dźwięku do kina ujawniło niestety fatalny akcent Negri i zahamowało rozwój jej kariery. W filmie Paula L. Steina i Vala Paula *Na rozkaz kobiety* (1932) Negri wcieliła się w postać aktorki kabaretowej. Odurzony miłością kapitan otacza ją luksusem i z tego powodu wpada w ogromne długi. By ratować ukochanego, kobieta zrywa znajomość. Scena, w której Negri, trzymając w dłoni papierosa, śpiewa piosenkę *Paradise*, na długo zapadła widzom w pamięć.

Czarnoksiężnik z Krainy Oz (1939) jest adaptacją powieści dla dzieci autorstwa Lymana Franka Bauma. Musical ten wyreżyserował Victor Fleming. Początkowo rolę Dorotki, która przenosi się na drugą stronę tęczy do fantastycznej krainy, miała zagrać Shirley Temple. Jednak ostatecznie w tę postać wcieliła się 17-letnia Judy Garland. Napisana przez Harolda Arlena piosenka *Somewhere over the Rainbow* została nagrodzona statuetką Oscara.

Muzykę do musicalu *Oh, Kay!* (1926) napisał George Gershwin. Sukces broadwayowskiej premiery był ogromny, a sztuka była grana ponad 250 razy. Fabuła dzieła ukazuje przygody księcia Durham i jego siostry lady Kay. W postać tę wcieliła się Gertrude Lawrence. Wykonywana przez aktorkę piosenka *Do, Do, Do* niedługo potem stała się przebojem.

W komedii *Pół żartem, pół serio* Marilyn Monroe, Tony Curtis i Jack Lemmon stworzyli niezapomniane kreacje. Film, którego reżyserem jest Billy Wilder, opowiada historię dwóch muzyków uciekających przed zemstą gangstera. Przebrani za kobiety, znajdują schronienie w damskim zespole jazzowym. Tam poznają oszataniającą piękną, ale naiwną Sugar Kowalczyk (Monroe). To ona, w wyzywającej sukience, śpiewa piosenkę *I Wanna Be Loved by You*. *Pół żartem, pół serio* bawi widzów już od prawie sześćdziesięciu lat.

Klondike Annie (1936) to tragikomedia w reżyserii Raoula Walsha. Opowiada historię kobiety, która w samoobronie dokonuje morderstwa i zostaje zmuszona do ucieczki. Na swej drodze spotyka misjonarkę, a gdy ta niespodziewanie umiera, podszywa się pod nią. W głównej roli wystąpiła bezkompromisowa i bezpośrednia Mae West. Produkcja filmu pochłonęła milion dolarów.

Jedną z piosenek uotożsamianych z niezwykłym urokiem Nowego Jorku jest *Moon River*. Jej autor, Henry Mancini, został nagrodzony statuetką Oscara w 1961 r. Film *Śniadanie u Tiffany'ego* z muzyką Manciniego powstał na podstawie powieści Trumana Capote'a. To historia przyjaźni dziewczyny i młodego pisarza. Zanim jednak ta relacja przełoży się w miłość, życie głównej bohaterki upływa na nieustannej zabawie na koszt adoratorów.

Śpiąca królowna (1959) – pełnometrażowy film animowany nawiązujący do baśni Charles'a Perraulta – został wyprodukowany przez wytwórnię filmową Walt Disney Pictures. Oszataniająca animacja połączona z muzyką Piotra Czajkowskiego, kanwą piosenki *Once upon a Dream*, czyni z filmu prawdziwe arcydzieło.

Jedną z najstynniejszych kreacji w dorobku Rity Hayworth jest rola w filmie *Gilda* (1946) w reżyserii Charlesa Vidora. To historia dwojga kochających się ludzi, którzy z niewiadomych przyczyn zerwali łączącą ich więź. Gdy los sprawia, że bohaterowie znowu trafiają na siebie, spotkanie to wywołuje w nich szereg skrajnych emocji. *Gildę* zalicza się do gatunku filmu noir.

Akcja brytyjskiego musicalu *Moulin Rouge* (1952) rozgrywa się w Paryżu pod koniec XIX w. Obraz ten opowiada o życiu artysty Henriego de Toulouse-Lautreca, ukazując jednocześnie tamtejszą bohemę. W jedną z ról wcieliła się Zsa Zsa Gabor. Liryczną piosenkę *Where Is Your Heart*, napisaną przez Georges'a Aurica, publiczność mogła pierwszy raz usłyszeć właśnie w tym filmie.

Wesoła rozwódka (1934) jest drugim wspólnym filmem „złotej pary Hollywood”: Freda Astaire'a i Ginger Rogers. Obraz wyreżyserowany przez Marka Sandricha to adaptacja broadwayowskiego musicalu Dwighta Taylora. Fabuła stała się pretekstem do popisów wykonawców i koncentruje się wokół głównej bohaterki, marzącej o rozwodzie z nudnym mężem. Autorem popularnej piosenki *Night and Day* jest Cole Porter.

Dźwięki muzyki (1965), wraz z kreacjami Julie Andrews oraz Christophera Plummera, na stałe weszły do kanonu najbardziej popularnych musicali wszech czasów. Film zdobył aż pięć złotych statuetek, w tym za najlepszą muzykę autorstwa Irwina Kostala. *Dźwięki muzyki* to opowieść o Marii, która opuszcza klasztor i zostaje guwernantką siedmiorga dzieci kapitana von Trappa, autokratycznego wdowca.

Copacabana (1947) jest komedią muzyczną w reżyserii Alfreda E. Greena. W jedną z ról wcielił się Groucho Marx. Tytuł filmu został zapożyczony od nazwy nocnego klubu znajdującego się na rogu Dziesiątej Wschodniej i Sześćdziesiątej ulicy Nowego Jorku. Tam zostaje zatrudniona podopieczna i naręczona głównego bohatera – tancerka grana przez Carmen Mirandę.

Luna Voices

Zespół wszechstronnie uzdolnionych wokalistek, zafascynowanych brzmieniem zespołów kameralnych wykonujących za pomocą głosów najpiękniejsze utwory muzyki klasycznej, dawnej, filmowej, kompozycje musicalowe, aranżacje jazzowe oraz różne gatunki muzyki współczesnej i rozrywkowej. Wyjątkowość brzmienia Luna Voices polega na umiejętności łączenia piękna głosów klasycznych z wielobarwnym i wielogatunkowym muzycznym światem.

Luna Voices, fot. archiwum zespołu

7.1 TRIO

Wrocławskie trio smyczkowe, w którego skład wchodzi trzy bardzo aktywne artystycznie instrumentalistki. Swobodnie poruszają się w każdym gatunku muzycznym, od klasyki, przez muzykę filmową, pop, po nawet hip-hop czy trip-hop. Na co dzień współpracują z takimi instytucjami, jak Teatr im. H. Modrzejewskiej w Legnicy, Teatr Polski we Wrocławiu – Scena Kameralna, Narodowe Forum Muzyki, The Film Harmony Orchestra, Teatr Muzyczny Capitol, Przegląd Piosenki Aktorskiej. Miały przyjemność pracować z takimi osobistościami sceny muzycznej, jak: L. Moździerz, P. Dziubek, L.U.C, Rahim, N. Kołodziejczyk, S. Dudziński, A. Lesicki, K. Groniec, A. Janosz, M. Kumorek, YUUKI, ENDY YDEN oraz z grupą Digit All Love. Posiadają wieloletnie doświadczenie w pracy zespołowej wynikające ze współtworzenia różnych projektów muzycznych i spektakli multimedialnych, a także z udziału w sesjach nagraniowych oraz koncertach telewizyjnych, takich jak m.in. L.U.C – 39/89 *Zrozumieć Polskę*, czy ze współpracy z wybitnymi polskimi muzykami jazzowymi.

7.1 TRIO, fot. Kamil Duszyński

Martyna Bulińska

Absolwentka klasy skrzypiec w Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu. Brała udział w wielu kursach orkiestrowych w kraju i za granicą (Idyllwild Summer Program w Kalifornii, Międzynarodowy Kurs Muzyczny im. Z. Brzewskiego w Łańcucie). Współpracowała z takimi orkiestrami, jak European Orchestra, Bayreuth Festival Orchestra, NFM Filharmonia Wrocławska, Filharmonia Gorzowska, Awangardowa Orkiestra Muzyki Współczesnej Sound Factory Orchestra, The Film Harmony Orchestra oraz z Teatrem Polskim we Wrocławiu, Teatrem Muzycznym Capitol i CS Impart. Brała udział w projektach z takimi artystami, jak: A. Zaryan, H. Miśkiewicz, L. Szafran, K. Figura i wieloma innymi. Jest członkinią i współzałożycielką The Sound Quartet. Współpracuje z Narodowym Forum Muzyki jako instruktor zajęć dla małych dzieci prowadzonych metodą E.E. Gordona.

Grzech Piotrowski

Kompozytor, saksofonista, producent muzyczny, aranżer. Repertuar artysty obejmuje muzykę filmową, klasyczną, jazz, etno, roots oraz muzykę improwizowaną. Grzech Piotrowski jest pomysłodawcą Festiwalu Wschód Piękna – World Orchestra, właścicielem Alchemik Records oraz sieci koncertowej Jazz in Poland. Był trzykrotnie nominowany do Fryderyka (2012, 2013) oraz do nagrody Polskiego Radia Mateusz (2012). Jest zdobywcą Grand Prix na Hoeilaart Jazz Festival w Belgii w 1998 r. oraz Grand Prix na festiwalu Dwa Teatry w Sopocie za muzykę do spektaklu *Saksofon basowy* Škvoreckiego, a także laureatem pierwszych miejsc na festiwalach: Jazz Nad Odrą, Pomorska Jesień Jazzowa, Jazz Juniors. W swojej karierze założył takie zespoły, jak World Orchestra (działa od 2010 r.), Alchemik, Oxen, Dekonstrukcja Jazzu, Freedom Nation, Head Up.

Martyna Bulińska, fot. Michał Jochemczyk

Filip Torres

Urodzony w Bytomiu polski basista, kompozytor i aranżer kubańskiego pochodzenia. Absolwent Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II st. im. K. Szymanowskiego we Wrocławiu w klasie gitary oraz Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach na Wydziale Kompozycji i Aranżacji Jazzowej. Jako aranżer współpracował z wieloma polskimi filharmoniami. Jest basistą zespołów: José Torres & Havana Dreams, Torres Brothers. Występował z takimi artystami i zespołami, jak Mayito Rivera, VNM, Salsa Central.

Przemysław Jarosz

Perkusista związany z wrocławskim środowiskiem jazzowym. Jest absolwentem Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu oraz finalistą wielu konkursów i laureatem nagród zespołowych i indywidualnych. Współpracował z szeregiem czołowych przedstawicieli polskiej sceny jazzowej, występując na większości festiwali jazzowych w Polsce. Obecnie współpracując z T. Pruchnickim oraz K. Galasem, współtworzy autorskie trio pod nazwą Yarosh Organ Trio. Od 2005 r. kontynuuje pracę dydaktyczną i naukową jako adiunkt na Wydziale Instrumentalnym w klasie perkusji jazzowej Akademii Muzycznej we Wrocławiu oraz jako wykładowca klasy perkusji w Instytucie Muzyki Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Piotr Łukaszczyk

Urodzony we Wrocławiu. Jest absolwentem Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu w klasie fortepianu M. Szczepańskiego. W 2008 r. został stypendystą Otwartej Filharmonii Agrafki Muzycznej w Warszawie. Jest wielokrotnym zdobywcą nagród na ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach pianistycznych. Prowadziczyne życie artystyczne, koncertując jako solista i kameralista w różnych ośrodkach muzycznych w kraju i za granicą. Występował z Filharmonią Szczecińską, Filharmonią Warmińsko-Mazurską, Filharmonią Podkarpacką oraz Filharmonią Sudecką.

Organizator:

Partner:

Bank Polski

Sponsor zioły:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia, współprowadzona przez:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.